

Govor predsednika Republike Slovenije Boruta Pahorja na pogrebni slovesnosti ob smrti Ivana Omana

Spoštovana družina Oman,

sprejmite, prosim, izraze globokega sočutja in sožalja v mojem imenu, v imenu slovenskega naroda, slovenske države in vseh njenih ljudi.

Žalni zbor, Slovenci zelo redko koga prepoznamo za narodnega buditelja. Zelo redko. Ker je to skoraj največ. Buditelj namreč premore izjemno moč, da prebudi ljudi. Skoraj dobesedno jih zbudi iz politične zaspanosti ali otopenosti. Prevzame jih s prepričljivo vizijo in z močno osebnostjo.

Ivan Oman je bil narodni buditelj. Najprej in predvsem je bil Ivan Oman zelo pošten človek. V vseh pogledih. Samo tako je lahko neko drzno politično zamisel predstavil ljudem. Zaradi njegovega poguma so mu ljudje sledili. Ob zori slovenske politične pomladi je razumel čas in hotenja ljudi. Dal ji je svoj močan osebni pečat.

Ivan Oman je imel politično vizijo demokracije in ustanovitve samostojne države. Ker je bil pošten in nikomur nič dolžan, je lahko brez strahu o tem pogumno nagovoril ljudi. In ideje je izpričal iskreno, enostavno in jasno.

Celo z današnje perspektive se zdi osupljivo, kako je lahko nekdo nagovoril kmetško prebivalstvo, da je reševanje njihovih vsakodnevnih skrbi predstavil kot strateško vprašanje uvedbe demokracije in ustanovitve samostojne države. Čeprav se je zdelo, da za aktivne demokratične spremembe nagovarja predvsem kmetško prebivalstvo, je v resnici dosegel vse nas. Postajal je ljudski tribun. Ljudski, v najbolj zlahtnem pomenu te besede.

Slovensko politično pomlad je razživel. Bil je spontan, jasen, odločen. Mnogo bolje od drugih je razumel stisko običajnega človeka, ki ga nagovarja, da tvega in spremeni tako rekoč vse.

Tu je nastopila posebna pomembnost, celo odločilnost njegovega osebnega značaja. Bil je strpen in potrpežljiv, razumevajoč za dvome in drugačna stališča. To je v ljudeh dodatno poglobilo zaupanje v njegovo voditeljstvo.

Ivan Oman je bil ena osrednjih osebnosti slovenske politične pomladi in osamosvojitve, eden od ustanovnih očetov naše države. Hvaležni smo usodi, da nam je v prelomnih časih naše zgodovine dala modrega in odločnega ljudskega voditelja, odprtega in mehkega srca. Ivan Oman je bil in za vse večne čase ostaja narodni buditelj.

Spoštovani gospod Oman, naj se slednjič obrnem k vam še osebno. Zelo sem se potrudil, da bi bil ta govor jasen in kratek. Pri vas ni bila nobena beseda odveč. Oba s pokojnim profesorjem Bučarjem sta imela to strašno navado, da sta, če je govornik naredil v stavku vejico ali podredje in želel nadaljevati, pogledala v zrak, kot bi se spraševala, zakaj človek toliko govori, pa še nič ni povedal.

Težko je biti kratek in jasen ter zapletene ali težke reči povedati na enostaven način. Vi ste to znali in tudi glede tega ste nam velik navdih.

Sprejmite gospod Oman, izraze naše iskrene hvaležnosti. Naj vam bo lahka slovenska zemlja.

Borut Pahor, predsednik Republike Slovenije, na pogrebni slovesnosti ob smrti Ivana Omana na Mestnem pokopališču v Škofji Loki. (foto: Tamilo Petelinšek; Urad predsednika RS)